

KOLOZSVÁRI FRISS ÚJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, ünneputánvaló napon is.
Uj Kolozsvári Hirlap.

Felelős szerkesztő: Dr. ÓVÁRI ELEMÉR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
gyetem-utca 6. szám. Telefonszám: 379

Kéznyújtás a magyaroknak.

Történeti lépés az, amire a horvát és dalmát képviselők bizottsága Fiumében rátökélte magát. Közakarattal fogadott el és tett közzé egy nyilatkozatot, mely szerint a magyar függetlenségi törekvésekhez testvéreleg csatlakozik, mert azok diadalától várja a társországok boldogítását.

Ez fordulatot jelent nemcsak a horvát politikában, hanem az osztrák birodalmi politika kilátásaiban is. Az uralkodóház négyszáz éven át feltétlenül számított a horvátság támogatására, a horvátok pedig számíthatni véltek minden közjogi igényekkel a Habsburgok oltalmára, de az eredmény mindig az volt, hogy a horvát nemzetet Bécs folyvást kihasználta a birodalmi eszme érdekében s aztán cserben hagyta a lü támaszt, meghiusította reményeit, megtagadta a neki tett ígéreteket, sőt le is nézte hiszékenységeért.

Nem csoda, hogy így történt, mert az osztrák s a horvát politika céljaiban elvileg kizárja egymást. Az osztrákok mindenha egységes birodalmat akartak teremteni, a horvátok pedig nemzetileg önálló országuk kiképzésére törekedtek. A szövetség köztük természetellenes és észszerűtlen volt, mert céljaikban áthidalhatatlan ellentét választotta el a feleket és együttműködésüket benső ellentmondások tették hazuggá s így tarthatatlanná.

Két sorsfordulónál elég szomorú tapasztalat jutott e nagy kérdésben a horvátoknak. Világos után Ausztria azzal hálálta meg félrevezetett nemzetük szolgálatait, hogy össze láncolta közös rabigában a magyarsággal; Solferinó után pedig jogainak csak egy kis töredékét adta vissza nekik s egészben úgy bánt vele, mint a birodalom alárendelt tartományával.

Politikai és közjogi helyzete a társországoknak csak a Magyarországgal kötött egyezmény óta javult. De hogy

őszinte testvéri viszony közöttük ne fejlődhessek ki, az osztrák befolyás negyven éven át gondoskodott róla.

Csodálatos tervszerűség dolgozott a horvát területen, hogy a társországokat mentül kevesebb közös szál csatolja a magyar testvérhazához s mentül könnyebb legyen majdan kedvező alkalommal ettől elszakadni és Ausztriához átkapcsolódni.

A mostani válság látszott erre nézve jó alkalomnak. S hogy Ausztria részéről megtörtént a hívogatás, arra elég bizonyosság a fiumei anket, melynek határozata úgy hangzik, mint egy hívásra adott felelet.

E válasz bejelenti a világnak, hogy a horvátok az osztrák politika vezetőszalagán nem hagyják magukat tovább bolondítani. Elég volt a multak tanulságaiból. Okulni akarnak és tudnak immár azokból. Belátják, hogy Ausztriától hiába remélték és várnák jövőre boldogulásukat: osztrák kötelékben menő tartomány lehetnének, mely nemzeti fejlődésükhöz csak szűk és fojtogató kereteket ad. Belátják, hogy soruk biztosítására természetes helyzet és történeti hagyomány Magyarország oldalán jelölték ki az ő helyüket s önmaguk ellen vétkeztek a multban, mikor e helytől magukat eltávolítani engedték.

Belátják végül, hogy az alkotmányjogi harcban, mely köztünk és Ausztria közt kitört, az erősebb fél, ki előreláthatólag győzni fog ismét, mi vagyunk, — józan érdek kívánja tehát tőlük, hogy még döntés előtt hozzánk álljanak, négyszáz éven át meglazult testvéri viszonyunkat ezáltal feljütsák, megerősítsék s közös sikereink gyümölcéséhez való jogukhoz szövetségkötés által Isten és világ előtt ünneplés tanuságot tegyenek.

Körlevelek, dissertációk, meghívók, névjegyek legolcsóbban a Gámán J. Örök. könyvnyomdájában készíttetnek el.

A tegnapi eseményei.

A politika vasárnapja.

— Saját tudósítónk telefon jelentése. —

Budapest, okt. 8. Csönd uralkodott ma a politikában, csöndes, zajtalan politikai vasárnap volt, a mai. Hogy mik voltak az események, arról következő tudósításaink számolnak be:

Tanácskozások Szögyénnel és Korufelddel.

Budapest, okt. 8. Szögyény-Marich László, a monarchia berlini nagykövete, kin-k neve most másodszer került bele a válság megoldására törekvő nem aktiv politikusok közé, ma délelőtt Budapestre érkezett. Szögyény megérkezése után hosszan tanácskozott Kossuth Ferencel, Apponyi Alberttel és Andrássy Gyulával. Délután a Nemzeti Kaszinóban folytatták a tanácskozásokat, melyen Szögyényen, Kossuthon, Andrássyn és Apponyin kívül részt vettek Polonyi Géza, Hadik János gróf, Darányi Ignác is. A tanácskozások késő estig folytak, de hogy mik voltak a tanácskozás részletei, arról semmi hír sem szivárgott ki a nyilvánosság elé.

A koalíció vezető férfiai tanácskoztak ezenkívül Korufeld Zsigmonddal, a Magyar Jelzalog és Hitelbank elnökgazgatójával, az országnak ezidőszerint egyik legtekintélyesebb pénzügyi kapacitásával, hogy mi volt azonban e tanácskozás célja, arról csak annyit lehet tudni, hogy a válság megoldásával áll kapcsolatban.

Mindkét tanácskozás elé nagy reményekkel néznek politikai körökben s a válságnak legközelebb való megoldását várják a tanácskozásoktól.

A marosujvári függetlenségi párt alakuló ülése.

Marosujvár, 1905 szept. 8. (Saját tudósítónk távirati jelentése) A vidéki függetlenségi pártszervezetek kialakulása már régebb óta folyik, s ebben az alakulási processzusban ma Marosujvár is kivette a maga részét, megalakítván a függetlenségi és 48-as pártnak helyi szervezetét.

A pártszervezet alakításának

előkészületei már régebb óta folynak, s az előkészítő bizottság tegnapra hívta össze az alakuló gyűlést.

A gyűlést, melyen a környék egész intelligenciáján kívül a nagyenyedi függetlenségi párt képviselve volt a Fogarassy Albert gimnáziumi tanár vezetése mellett érkezett 50 tagu küldöttséggel, az előkészítő bizottság nevében Báufly Ferenc báró nyitotta meg szép beszéd kíséretében. Teleky Arvéd gróf a politikai helyzetről szóló fejtegetései után beterjeszt egy határozati javaslatot, mely arra való tekintettel, hogy a népgyűlésen egybegyűlt választók és a választott képviselő Bethlen Sándor gróf között fontos elvi diferenciák merültek fel, a gyűlés követeli, hogy a jelenlegi országgyűlési képviselője lépjen ki a szabadelvű pártból, vagy pedig tegye le a mandátumát.

Nagy hatással beszélt még ezután Fogarasi Albert nagyenyedi tanár. A nagysikerű gyűlést bankettel fejezték be.

Szociáldemokraták és keresztény szociálisták harca.

Budapest, szept. 8. A most folyó politikai küzdelemben a keresztény szociálisták is bele akartak szólni, s az ország néhány helyén gyűlést jelentettek be, hogy kifejtsék a mai politikai helyzetben való álláspontjukat. Ma délutánra Budapesten gyűlést hívtak egybe, melyen meglehetősen számú keresztény szociálista gyűlt egybe. Alig kezdtek bele azonban a napirend tárgyalásába, midőn megjelentek a szociáldemokraták, akik óriási többségben lévén, csakhamar szétverték a keresztény szociálistákat. Verekedés közben megjelent egy nagyobb számú rendőresapat, s kivont kardokkal rohantak a verekedő tömeg közé. A nép közül 20 ember megsebesült. A rendőrök az utcára szorították a tömeget, s itt a szociáldemokraták egy épülőház téglarakásai mögé vonulva, egész téglákkal kezdték dobálni a rendőröket,

akik közül 2 belelőtt a dobáló csoportba, a golyók azonban nem találtak. A rendőrségnek is végre nagy küzdelem után sikerült a tömeget szétszlatni, akik közül harminc ember maradt a csata színhelyén.

Merénylet Tomics Jázsa ellen.

Budapest, okt. 8 Tomics Jázsa, a „Zasztava“ című lap szerkesztője, a szerb radikálisok vezére, a ki egyidőben szenzációs felmentése révén vált híressé, ma Ujvidékről felesége társaságában Zomborba akart utazni. A mint a pályaudvaron a vasuti kocsi felé haladt, Napavica mérnök hátulról bottal támadt rá, s fejére óriási ütést mért. Tomics Jázsa az ütésre visszafordult s revolverét zsebéből előrántva, rá akart löni támadójára. Azonban az ütéstől elkábulva, revolverét keztette kezéből és hátrahanyatlott. Véres jelenet következett volna ekkor, ha az állomásfőnök meg nem akadályozza, aki mindkét ellenfélt átadta a rendőrségnek, a hol az esetről jegyzőkönyvet vettek fel.

Nemzetköziek és ujjászervezetek.

Budapest, okt. 8. Az ujjászervezett szocialisták ma Kassán és Aradon gyűlést akartak tartani, amelyet azonban a megjelent szociáldemokraták megzavartak, úgy, hogy a rendőrségnek a közbiztonság megóvása céljából fel kellett oszlatnia a gyűlést.

HIREK.

— Hazafias ünnepély Gyulaban. Szépen sikerült hazafias ünnepélyt rendezett tegnap a gyalui 48-as népkör, melyen számosan vettek részt Kolozsvárról is. Az aradi vértanúk emlékezetének szentelte ezt az ünnepélyt a kör melynek nevében *Lusztig Mór*

tartotta az elnöki megnyitót. Ezután Pécsi Pál szavalta el Pósa Lajosnak az «Aradi vesztőhelyen» című költeményét. Az ünnepi beszéd következett ezután, melyet Herceg Jenő, az »Ujság« felelős szerkesztője tartott. A beszédet sűrűn szakította félbe az ünneplő közönség tetszészaja. Csorba Rudolf kolozsvári joghallgató szavallatával ért véget a kitűnően sikerült ünnepély.

— A postások zászlószentelése. Fényes diszszel folyt le tegnap a postások gyönyörű zászlajának felavatása. A sikerült műsorral rendezett felavató ünnepélyen Janovics Jenő dr., a színház népszerű igazgatója mondott felavató beszédet. Oriási számú zászlószegget vertek be a gyönyörű diszszázló nyelébe, részint az egyesületek, részint magánosok. A gyönyörű ünnepélyt este jól sikerült táncmulatság fejezte be, melynek a reggeli órák vettek véget.

— A zsuki löversenyek. Tegnap folyt le a zsuki löversenyek második napja. Az esőre hajló idő nem igen zavarta meg a löverseny-sportot kedvelő közönséget, mert a versenynek most is rendkívül sok nézője akadt. A verseny folyamán egy csekélyebb baleset is történt; egy főhadnagy a lóról leesve szenvedett kisebb zuzódást, de a hirtelen nyert első segély, melyet a kolozsvári önkéntes mentő-egyesület tagjai nyújtottak, elejét vette a komolyabb következményeknek.

A HUNGÁRIA KÁVÉHÁZ
Kolozsvárt (Óvár)
egész ujonnan átalakított. Elsőrendű Lefkovits-féle Stabil Mester Tekeasztalok. Kitűnő bazai és külföldi kávéházi italok. Hideg buffet. Külön helyiségek! Szolid és pontos kiszolgálás! A n. é. közönség pártfogásáért esedezik: **K a r d o s S i m o n**, kávé.

x **Herschkovits Mór női divat-üzlete** Mátyás király tér 26. sz. Ajánlja dusan felszerelt őszi és téli raktárát. Különös figyelmet tessék fordítani a következő három, fel-tűnően olcsó tételre: 500 vég I-ső

rendű tennis-flanel 16½ kr. — 120 centiméter széles gyönyörű őszi szövet 68 kr. — 500 vég föl-séges szép bársony flanel 28, 39 és 45 kr.

Csemege szőlő. Pozsgay Károly-féle csemege szőlő 2 K. 50 fill., nagyszemű 3 K. 20 fill. Tiszta muskatály 3 K. 20 fill. Molná-Lajos-féle milleniumi és muskatály 3 K 60 fill., mind öt kilós kosarakban.

Debreceni paprikás szalonna és naponta friss tormás wirsli kapható *Haraszthy Jenő fűszer és csemege üzletében Kolozsár.*

REGÉNY.

A hol a bűn terem.

Angol regény.

Irta: *A. Conan Doyle,*

Mrs Westmacott nagyon okos hölgy, — szolt a doktor rágyujtva. — De ön éppen most a Mosquito partokat említette. Látott-e sok Hylát, mikor ott volt?

— Hyla? ily nevű hajót nem ismerek. Talán a Hydrát gondolja? Ez öreg tornyos hajó, de már csak partvédelemre használják és sohasem megy a nyílt tengerre.

Az orvos nevetett.

— Más malomba őrlünk, — mondta aztán. — A Hyla kis leveli zöld béka és Beale különös felfedezéseket tett az állat idegrendszerét illetőleg. Ezért érdekel.

— Ah ilyenforma csuszó-mászó féreg az volt elég. Mikor kint volham a parti őrségen, egész éjjel hallottam utálatos brekegését. . . A patvarba is! ez ám az asszony! Három ugrással átment a tennis-pályán. E régi jó időkben bevált volna hajóskapitányoknak is.

— Valóban, nagyon kiváló hölgy.

— Annyi bizonyos, hogy fürge. — De amellet igen gyöngéd és jószívű, — vetette közbe Mrs Hay Denver.

— Hallgasson ide, doktor! — szolt most az admirál, mosolyogva. — Vigyázzon a szavamra, Walker: ha idejében meg nem gátoljuk, az a hölgy valóságos forradalmat csinál a prédikációval. Itt van az én feleségem, aki vakon hallgat rá; nem sokára az ön leányai is követik példáját. Ember, meg kell hánynunk-vetnünk a dolgot, különben vége a házi békének és fegyelmnek!

(Folyt. köv.)

Értesítés.

Uj női kalap üzlet.

Van szerencsém a n. é. női közönség b. figyelmét felhívni, hogy **Egyetem u 1 szám alatt NŐI KALAP ÜZLETEM**

megnyilt. A hol legujabb divatu és legizléesebb Női kalapok olcsó árban szerezhetők be.

Továbbá minden e szakmában vágó alakítások és diszítések mindenkinek izlése szerint bámulatos olcsó árért, valamint gyászkalapokat a leggyorsabban készítek.

SOMI IMRÉNÉ,
Egyetem-u. 1. sz.

Hová menjünk?

a Jókai-utca 4 sz.
a JÓKAI-KÁVÉHÁZBA!

Megérkeztek a Carambol-Club kedvenc szórakoztatói

3 UJ STABIL

Mester Tekeasztal — Valódi BRUNSWICK-féle

Amerikai Kautsnek mantinellel

Lefkovits I. és Társa cs. és kir. tekeasztal gyárából Budapest.

Naponta dus izletes Buffet; Kávéházi italai a n. é. közönség legmesszebb menő igényeinek megfelelnek.

A legszolidabb éjjeli szórakozóhely.

Pontos kiszolgálás!
Pártfogásért esd

Heimann Sándor
kávé.

Az őszi és téli ideűyre

ajánljuk dusan berendezett raktárunkat.

Női ruha parchetek, flanel, karton, vászon, chiffon, női és férfi ingek, téli trickók, gyerek ruházat stb.

rendkívül olcsó árakon!

Fegyházkötésű őszi és téli harisnyák gyerekeknek 1-10 évesig . . . 10-14 kr.-tól	Ágyterítők drbja 110 kr.-tól
Női harisnyák . . . 13 "	Esőernyők " 110 "
Férfi és női haris. 15 "	Iskolatáskák " 18 "
Férfi alsóingek és nadrágok . . . 50 "	Törülközők (trotir ter) drbja . . . 25 "
Férfi lábravaló köp-perből . . . 50 "	Téli női és férfi keztyük párja . . . 25 "
Fiu sapkák . . . 25 "	Matróczok drbja 450 "
	Nagyszőnyeg . . . 220 "
	Leánysapkák . . . 45 "

Legjobb minőségű bőrkeztyük párja 75 krajczár.

Poszler J. és Társa. Wesselényi Miklós-u. 3. szám.

Tonczár Antal

vizvezeték szerelő Kolozsvárt.

Tisztelettel tudatom a m. t. megrendelő közönséggel, hogy Fellegvár-ut 28. sz. lakásomról üzlethelyiséget **Julius 1-től** kezdve áttemtem

Óvár, Viz-u. 2. sz. alá.

Midőn eddigi szives pártfogásáért hálás köszönetet mondok, kérem továbbra is nagybecsű pártfogásukat.

Tisztelettel

Tonczár Antal,
vizvezeték szerelő
Kolozsvár, Viz utca 2. sz.

Uj vasbutor-gyár és bádogos munkák vállalata Kolozsvár, Unió-utca 21. szám.

Van szerencsém ab nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívni fenti gyártelepem és vállalatomra.

Elvállalok mindennemű vasbutor és bádogos munkákat, ugyszintén javításokat.

Állandóan raktáron tartok zasbutort és szállítok viszonteladásra.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan iutézek.

Árjegyzéket és költségvetést ingyen küldök.

Tisztelettel

Mihajlovits Gy. Lajos